

ler, der gælder for hans stilling, og såvel i som udenfor tjenesten vise sig værdig til den agtelse og tillid, som stillingen kræver.

Det fremgår af tjenestemandslovens § 24, at der som disciplinær straf for en tjenstlig forseelse kan anvendes advarsel, irrettesættelse, bøde, der dog ikke må overstige ½ måneds løn, tvangsforflyttelse, degradation eller afsked. Sanktionsvalget sker ud fra en konkret vurdering af sagens omstændigheder, hvorunder der bl.a. vil blive lagt vægt på forseelsens grovhed samt eventuelle tidligere disciplinære afgørelser.

Disciplinærsager behandles alt efter sagens karakter henholdsvis af politimesteren (politidirektøren), Rigspolitichefen eller Justitsministeriet.

I alvorligere sager skal der efter tjenestemandslovens § 20, stk. 2, når disciplinær undersøgelse indledes mod en tjenestemand, udpeges en forhørsleder, der skal forestå tjenstligt forhør.

Mens sagen verserer, vil tjenestemanden eventuelt blive overført til andet arbejde eller suspenderet.

Om behandlingen af disciplinærsager mod politi-personale henvises i øvrigt til kapitel 7 i betænkning 1278/1994.

## 2.6. Erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning

Reglerne om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning findes i retsplejelovens kapitel 93 a (§§ 1018 a-1018 h).

Erstatningskravet skal fremsættes over for anklagemyndigheden inden for en frist på to måneder. Indtil den 1. juli 1989 var det alene Justitsministeriet, der kunne imødekomme erstatningskrav. Ved cirkulæreskrivelse af 26. maj 1989 bemyndigede Justitsministeriet imidlertid fra ovennævnte dato statsadvokaterne til at yde erstatning i medfør af § 1018 a efter retningslinier (takster) fastsat af rigsadvokaten. Rigsadvokaten blev bemyndiget til at yde erstatning i medfør af §§ 1018 b, 1018 c, 1018 d og 1018 h. Spørgsmål af tvivlsom eller principiel karakter skal dog forelægges for henholdsvis rigsadvokaten og Justitsministeriet. Afslag på erstatning kan i alle tilfælde meddeles af både politimestrene og statsadvokaterne.

Imødekommes erstatningskravet ikke af anklagemyndigheden, kan den erstatningssøgende inden 2 måneder begære kravet indbragt for retten, jf. § 1018 f, hvorefter det påhviler anklagemyndigheden at indbringe sagen for retten. Erstatningskravet kan ikke efter reglerne i kapitel 93 a af den erstatningssøgende indbringes direkte for retten uden forudgående administrativ behandling, jf. UfR 1979.958 Ø, men en administrativ klagemulighed behøver ikke at være udnyttet.

## 2.7. Tidligere reformovervejelser

### 2.7.1. Forslag om indførelse af »politiombudsmænd«

Den 8. oktober 1981 fremsatte partiet Venstresocialisterne et ændringsforslag til retsplejeloven vedrørende behandlingen af klager over politiet (Lovforslag nr. L 35), jf. Folketingstidende 1981-82, forhandlingerne, sp. 179-186, og tillæg A, sp. 397-422.

Lovforslaget tog ifølge bemærkningerne sigte på ».. at tilvejebringe en ny ordning for behandling af klager over politiet, som opfylder de to elementære krav, der må stilles til denne behandling: 1) Det må være en anden instans end politiet, der foretager de nødvendige undersøgelser vedrørende grundlaget for klagerne, og 2) politiet skal ikke være med til at træffe afgørelsen i disse klagesager«. Forslaget, der indebar oprettelse af såkaldte »politiklagenævn« i hver politikreds samt udpegelse af »politiombudsmænd« for henholdsvis Jylland, Øerne og København-Frederiksberg, byggede på en skitse udarbejdet af Dansk Retspolitisk Forenings arbejdsgruppe vedrørende retssikkerhed i retsplejen.

Forslaget blev drøftet i Folketinget den 5. november 1981, jf. Folketingstidende 1981-82, forhandlingerne, sp. 1845-1889, og blev herefter henvist til Retsudvalget.

Forslaget blev genfremsat uændret den 19. januar 1982, jf. Folketingstidende 1981-82 (2. samling), forhandlingerne, sp. 267-276, og tillæg A, sp. 631-656. Folketinget drøftede på ny forslaget den 3. februar 1982, jf. Folketingstidende 1981-82 (2. samling), forhandlingerne, sp. 1222-1241, hvorefter forslaget blev henvist til Retsudvalget.

Lovforslaget genfremsattes på ny den 15. december 1983, men nåede ikke at komme til 1. behandling på grund af udskrivelse af folketingsvalg.

Forslaget blev stort set uændret fremsat på ny den 12. marts 1985 (Lovforslag nr. L 197) nu af Venstresocialisterne og Socialistisk Folkeparti, jf. Folketingstidende 1984-85, forhandlingerne, sp. 7127-7128, og tillæg A, sp. 3967-4000. Det blev drøftet af Folketinget den 11. april 1985, jf. Folketingstidende 1984-85, forhandlingerne, sp. 8746-8761, og derefter henvist til Retsudvalget, der ikke afgav betænkning over forslaget.

Der henvises i øvrigt til kapitel 9, afsnit 5, i betænkning 1278/1994.

### 2.7.2. Forslag til folketingsbeslutning om politiklagenævn.

Den 13. januar 1989 fremsatte Socialistisk Folkeparti et forslag til folketingsbeslutning om politiklagenævn (Beslutningsforslag nr. B 49), jf. Folketings-